

ACȚIUNEA INTERVENȚIILOR DESTINATE PENTRU FORMAREA LĂSTARILOR ANTICIPAȚI ÎN COROANA POMILOR DE MĂR ÎN PEPINIERA POMICOLĂ

GABERI VALENTIN

doctorand, Facultatea Horticultură, UASM

Rezultatele prezentate se referă la domeniul Horticultură și face parte din lanțul valoric de producere a materialului săditor pomicol cronat în câmpul II al pepinierii de pomi.

Scopul lucrării constă în sporirea calității și randamentului pomilor de măr în pepiniera pomicolă în funcție de modul de formare a bazei coroanei la soiurile Golden Delicious Reinders, Gala Schniga și Fuji Kiku Fubrax din lăstari anticipați care asigură intrarea pomilor pe rod în livada în anul II-III după plantare.

Cercetările ce prevăd utilizarea diferitor metode de formare a coroanei la pomilor de măr au fost efectuate în perioada anului 2019-2020 prin înființarea unei experiențe în condiții de câmp, în pepiniera pomicolă a întreprinderii SRL „Vitis Cojușna”, satul Cojușna, raionul Strășeni.

Ca obiect de cercetare au servit pomii din soiurile Golden Delicious Reinders, Gala Schniga și Fuji Kiku Fubrax altoite pe portaltoiul M9. Metoda de altoire folosită în câmpul întâi a fost ocularea în placaj. Distanța de plantare – 80x35 cm.

Pentru atingerea scopului planificat au fost utilizate diverse procedee tehnologice:: 1. Creștere liberă a oculantului; 2. Ruperea periodică a frunzelor apicale pe oculant la atingerea 55-60 cm înălțime, la interval de 5-7 zile interval de 5-6 ori; 3. Ruperea o singură dată a frunzelor apicale pe oculant când atinge 55-60 cm înălțime și aplicarea regulatorului de creștere Progerbalin LG (1,8% BA+1,8% GA4+7) de 2 ori în doza de 25 ml/litru apă la interval de o săptămână.

Investigațiile au fost efectuate după metode acceptate pentru studierea plantelor pomicole. Fiecare variantă a experiențelor a inclus 4 repetiții a câte 20 plante în fiecare repetiție.

În baza rezultatelor obținute s-a constatat că metoda de formare a influențat mai evident asupra zonei garnisite cu ramuri anticipate pentru formarea coroanei. În cadrul soiului Golden Delicious Reinders lungimea zonei respective pe variantele cu formarea ramificațiilor anticipate a variat de la 17,0 până la 21,0 cm, la soiul Gala Schniga 19,3 – 24,0 cm, iar în cadrul soiului Fuji Kiku Fubrax 12,0 – 25,0 cm.

Un număr mai mic de ramificații laterale au fost înregistrate la pomii din soiul Fuji Kiku Fubrax în comparație cu celelalte soiuri. În varianta cu ruperea frunzelor apicale o singură dată și tratarea de două ori cu regulatorul de creștere Progerbalin LG în doza de 25 ml/litru apă, numărul ramificațiilor a constituit 6,4 buc/pom, adică o majorare cu 28,0% comparativ cu varianta precedentă și 492,3% față de varianta martor.

Metoda de formare a coroanei pomilor a influențat asupra calității materialului săditor obținut în câmpul II al pepinierii de pomi. În varianta, când asupra oculantului s-a intervenit prin ruperea frunzelor apicale de 5-6 ori la interval de o săptămână, la soiul Golden Delicious Reinders, ponderea pomilor de categoria I de calitate a constituit 82,5%, iar în varianta cu ruperea frunzelor apicale o singură dată și tratarea de două ori cu regulatorul de creștere Progerbalin LG în doza de 25 ml/litru apă, acest indice a înregistrat valori majore 87,9%.

Rezultatele cercetărilor au permis formularea următoarelor concluzii și recomandări:

Particularitățile biologice ale soiurilor și modul de formare a coroanelor au influențat pozitiv asupra înălțimii pomilor în câmpul II al pepinierii de pomi, zonei de garnisire și numărului ramurilor anticipate formate pe ax, lungimii medii și însumate a ramificațiilor din coroana pomilor și calității materialului săditor obținut.

Pentru formarea bazei coroanei din lăstari anticipați în câmpul II al pepinierii de pomi la soiurile Golden Delicious Reinders, Gala Schniga și Fuji Kiku Fubrax de intervenit asupra oculantului când are 55-60 cm înălțime prin ruperea o singură dată a frunzelor apicale și tratarea de două ori cu produsul Progerbalin LG în doza de 25 ml/litru apă la interval de o săptămână.

Conducător științific: conf. univ., dr. Ananie PEȘTEANU